

Danielpa Qillqan — Pachak Hukniyuq Chunka Iskayniyuq

Ishmaelpa profétic simbolismonta qispichisqa rikuchiy: Flechadormanta 144,000 sellaqkama

Jeff Pippenger
2024-03-02

Diosqa wawawanwan kasharqan; paymi wiñarqan, ch'inniq pampapi tiyakurqan, hinaspataq flechawan waqllachiq runa tukurqan. Génesis 21:20.

Ismaelqa flechawan qhari tukurqan, chayqa maqanakuyqa unanchaqmi, hinallataq Romaman apamunan ejecutiva juzgamientopa unanchaqmi.

Babilonia llaqtamanta ayqekunaq, qespikunaq rimayninmi, Sionpi willakunankupaq Señorninchik Diospa venganzanta, templonpa venganzanta. Babiloniapaq flecherokunata waqyaychik huñunakunankupaq: llapa qamkunaq, pikunachus k'aspita wataychis, muyuriqninta campamentota churaychik; ama pipas chaymanta qespispa llusichunchu. Rurasqanman hina kutichiychik; llapa imatachus rurasqa, chayman hina payta ruraychik. Imaraykuchus Señorman hatunchakusqa, Israelpa Santoq contranpi. Jeremías 50:28, 29.

Flechachaqa Babiloniata kutichin imachus rurasqanman hina, chay kutichiyqa qallarín pisi p'unchawkunapi hamuq domingo kamachiywan, Apocalipsis chunka pusaqniyuq qapariynin iskayniyuqwan, maypichus Babiloniapa wiñayman puriq ejecutivomanta taripaynin qallarín.

Hinaspanmantam huk simita hanaq pachamanta, kaynata nispá: Lloqsiychis paymanta, llaqtay runakuna, ama huchankunapi kуска chayanaykichispaq, nitaq muchuykunañata chaskinaykichispaq. Huchankunari hanaq pachakama chaykurqanña, Diosqa mana allin rurayninkunata yuyarirqanña. Kutichiychis payman, imaynatachus payqa qankunaman kutichisurqankichis hina, hinallataq iskay kuti astawan kutichiychis payman rurasqankunaman hina: may qiru ukupi hunt'asqanman hina, chay qirullapi iskay kuti hunt'aychis paypaq. Hayk'aqtachus payqa kikinta hatunchakurqan, sumaq kawsaypi qespichikuspa kawsarqan, chaykama ñak'ariytawan llakita qoychis payman: sonqonpiqa ninmi, Ñuqaqa reyna hina tiyani, manam viudachu kani, manataqmi llakitaqa rikusaqchu. Apocalipsis 18:4-7.

Ismaelpas maman Hagarwan ñawpaq churipa derechon herenciata jap'inankumanta hark'asqa karqanku, hinaspataq qarqosqa karqanku. Chayhinaqa, celosíam Islampa profético kallpachayninman tukurqan, guerrataq paypa profético ocupacionninman. Ñawpaq rimariypiqa Sarahmi Ismaelman hinaspa mamanmanpas churasqa hark'ayta rikuchin, chay "hark'ay"taq Diospa Siminpi hinaspa historiapi tukuypi Islampa huk hatun profético característicanman tukurqan. Ismaelpa mirayninkunaqa sallqa runakuna kananpaqmi karqanku, mayqin runap contranpi kasqanpa makinkuwan; chay sallqa kaynintaq caballo ayllupi kaq sallqa Arabia asnowanmi unanchasqa. Chayrayku, ñawpaq hinaspa iskay ñak'ariykunapi Islampa guerrantaqa phiñasqa caballokunapi sillakusqa guerrero runakunahinataqmi rikuchisqa kachkan.

Islamqa kaymi para qhipa tamyaq willakuymín, chayrayku allinmi kimsa llakikuyninkuna kimsa sapaq profetiku siq'ikuna kananpaq, imaraykuchus qhipa tamyaq rurayninqa “siqi patapi siqi” nisqamin. Ñawpaq iskay siq'ikunapa profetiku kayninkuna huñusqa kaptin, qimsakaj llakikuypa siq'inta sayarichin. Kimsa profetiku siq'ikuna llapallanpas pachata rikuchin, maypachachus pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna sellasqa kasharqan. Chay kimsa siq'ikunaqa qhipa tamyaq urmaykachasqa pacha rikuchin, imaraykuchus qimsakaj Llakikuy 11 ñiqin Septiembre killapi, 2001 watapi chayamuchkaptin, qhipa tamyaqqa ch'iqchiyta qallarínña.

“Qhipa paraqa Diospa llaqtanmanmi urmamunan. Huk atiyiniyuq angelfi hanaq pachamanta uraykamunqa, hinallataq llapa kay pachapas k'anchasqa kanqa paypa hatun k'anchayninwan.”
Review and Herald, 21 abril, 1891.

Sellasqa tiempom, hinaspataq sellasqa kasqan pacha, nisqapas rikuchisqa karqa chay pacha qallarisqanpi 11 de agosto de 1840 watapi, tukukusqantaq kinsa kaq angelpa chayamunankama 22 de octubre de 1844 watapi. Chay pacha tiempopas rikuchisqa karqa Habacuc qelqapa iskay ñiqin kapitulonpi. Millerita historiapas Habacuc qelqapa iskay ñiqin kapitulonta hunt'achirqan, chayta ruwaspataq qallariq karqa angel uraykamusqanpi 11 de agosto de 1840 watapi, tukukuqtaq karqa kinsa kaq angel chayamurqanpi 22 de octubre de 1844 watapi.

Habacuc paqisqa kaqpi riqsichin, rikuyqa tukukuyninpi chay rikuyqa “rimarinan” kasqanta. Apocalipsis chunka kaq qapqapi kinsa kaq versículopi, angelqa hatun qayaywan waqyarirqan (rimarirqan), hinaspata 1844 watapi octubre killapa 22 p'unchawninpi chay kikin angelqa jurarirqan (rimarirqan) “pacha mana aswan kananpaq” nispá. Habacucpa qatipay waqaychaqninqa, iskay kaq qapqapa huk kaq versículopi, 1840 watapi agosto killapa 11 p'unchawninpi churakusun, imaraykuchus chay pachapin waqaychaqkunaga kunkankuta oqarinku.

1888 watuku hatarikuypi, maypin Sister White ninqa qayllarqan Apocalipsis chunka pusaqniyuq angelta rikch'achispa, paypa k'anchayninwan hallp'ata llipiyachinanta, ricchachiqkuna (Joneswan Waggonerwan) “kunankuta” waqaycharqanku corneta hina, Diospa llaqtanta huchankunata qawachinankupaq, imaraykuchus paykunapa willakuyninkuqa Laodiceaman willakuymi karqan. 11 de septiembre de 2001 watapi, mayqinchus 1888 watapa willakuywan rikch'achisqa karqan, Señorqa qhepa p'unchaykunapi llaqtanta Jeremiaspa ñawpaq ñankunaman kutirichirqan, maypichus ricchachiqkunata mana uyarisqachu karqan. Angelpa uraykuyninqa ricchachiqkunapa profetico chayamunanta señalan.

1840 watapi 11 kaq urukuna chayamurqa “rimaynin”, chayqa watiqkuna vasitawan willakurqa; hinaspa Jeremiasman niq karqa: llakikuywan pantasqanmanta qhipaman paypa iñiyinman kutispa Diospi atiniyninta churaykuspaqa, Diospa simin kananpaqmi tukunqa. Chay unaychasqa rikch'aynin qhiparayasqanmantaraq 1844 watapi octubre killapa 22 punchawninpi chayamuptinqa, “rimarqa”. Habacuc iskay kaq qillqapi kaq pacha, mayqinchus Millerita historiapi hunt'akusqa karqa, sut'inchán pachata mayqinpi pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna sellakusqankuta.

Ancha allinmi reqsinapaq, 1840 watapi agosto 11 p'unchaymanta 1844 watapi octubre 22 p'unchaykama rikuchisqanmi pachak tawa chunka tawa waranqakunapa sellakusqanta; chayqa chay pacha kan, maypim qhipa para hich'akusqa. Ancha allinmi chayta reqsinapaq, imaraykuchus

qhipa paramanta willakuq yachachiyqa reqsisqa kanan “siki patapi siki pata” nisqa ruwanakuywan. Chay sapallan pacha, mayqanmi pachak tawa chunka tawa waranqakunapa sellakusqan, sapa kuti kutichisqa rikurichisqa kachkan profecía siq’ikuna ukhupi; chayhinataqmi Habacuc iskaypi, mayqantam Panay White chiqapta sut’inchán Milleritakunapa historiankupi hunt’akusqanta. Payqa sapa kutitaq yachachin, Milleritakunapa historiankuna kutimunmi pachak tawa chunka tawa waranqakunapa historiankupi.

“Paykuna rikch’arisqanku iskay kaq hamuynin p’unchayman churasqa kasqanta yuyarisqanku willakuykunawan ch’uyupuni t’inkisqa karqan, paykunapa mana allinta yachaypi, suyasqa sonqoyoq kayninkuman hinallataq allinpaq kamarisqa yachachiy; chaymi paykunata kallpacharan pacienciawan iñiypi suyanankupaq, kunan yuyayninkuman tutayasqa kaqtaqa p’unchaynin chayamunman hina sut’inchasqa kananpaq.”

Chay profeciakuna ukhupiqá kasharqan Habacuc 2:1–4 nisqapas: “Qhawana wasiypi sayasqayta, torre patapipas churakusqayta, suyasqa qhawasaq imatachus Pay niwanqa, imamantataq kutichisqa chiqnisqa kaptiy. Hinaptin Señorqa kutichiwarqan, nispa: Qillqay visionta, tablaskunapi sut’ita qillqay, ñawirisqanmanta phawayta atinampaq. Visionqa churasqa p’unchaypaqraqmi kashan; ichaqa tukukuyninpiqa rimanqa, manataq llullakunqachu. Unaychakuspapas, suyapay; imaraykuchus cheqaqtapuni hamunqa, manam unaychakunqachu. Qhawariy, hatunchakusqa almasninqa manam cheqanchu paypi; ichaqa justo runaqa iñiyninwanmi kawsanqa.”

Ña 1842 watapiña, kay willakuypi qosqa kamachikuy, “qillqay rikuchiyta, sut’inchaytablata patapi, ñawiriq runa phawayta atinampaq,” nisqanmi Charles Fitch-ta yuyarichirqan Danielpa hinaspa Apocalipsispa rikuchikuyninkunata sut’inchananpaq huk profetico tablat wakichinanta. Kay tablap rurasqan hinaspa rikhurichisqanqa Habacuc-man qosqa kamachikuypa hunt’akuynin kasqanmi yupaychasqa karqan. Ichataq chay pachaga manam pipas repararquchu chay kikin willakuyllapitaraq rikuchisqa kasqanta, rikuchiy hunt’akuyninpi hina qhipaypaq rikuriq—huk suyay pacha—kasqanta. Chay llakikuy qhipamanmi kay Qillqa anchata significativota rikurirqan: “Rikuchiyqa ña huk akllasqa pacha-paqraqmi; ichaqa tukukuyninpi rimanqa, manataq llullakunqachu: qhipachakuspa hina rikuriptinpas, suyay chayta; imaraykuchus cheqaqtapuni hamunqa, manam qhipanqachu.... Chay cheqaq runaqa iñiyninwanmi kawsanqa.”

“Huknin Ezequielpa willakuyninmanta huk rakhuqa iñiqkunapaq kallpachaqqas sonqochakuypaqqas karqa: ‘Señorpa siminqa ñoqaman hamurqan nisan: Runa churiy, ¿ima rimaysimiqmi chay Israel suyupi qankunapaq kachkan, nispa: Punchawkuna aswan unaymanmi chutakushan, llapa rikuykunapas manan hunt’akunchu? Chayrayku paykunaman niy: Kayhinan Señor Dios nin.... Punchawkuna qayllañam kachkan, llapa rikuykunapa hunt’akuyninpas.... Ñoqan rimasaq, rimasaq simitaqmi hunt’akunqa; manañan aswan unaymanqa chutakushanqachu.’ ‘Israelpa wasinmanta runakuna ninku: Rikuykusqan rikuyqa achka punchawkuna qhepamanpaqmi, karu tiempokunamantañataqmi pay willakuyta ruwan. Chayrayku paykunaman niy: Kayhinan Señor Dios nin; Manan mayqenpas simiykunaqa aswanqa unayman chutakushanqañachu, aswanpas ñoqa rimarisqay simiqa ruwasqam kanga.’ Ezequiel 12:21–25, 27, 28.” The Great Controversy, 391–393.

Milleritakunaqa mana chunka sipaskunamanta rikch'achiyllata, Habacuc qelqap iskay kaq kapitullutapas hunt'achisqankuta rikurqankuchu, aswanpas pusasqa karqanku rikunaykupaq, maypi kay willakusqakuna hunt'achisqanku chay historiapas, Ezequielpa sut'inchasqanmi karqa chay kikin historiata, maypichus "sapa rikch'aypa ruwasqan" hunt'akunqa. Chay historiapa siq'inmi, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa kayninta rikuchiq, maypichus sapa rikch'aypa ruwasqan hunt'akun!

Riqrakuna, qhepa para pacha hinallataq pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellosqasqa kayninta rikuchiq, huñusqa kachkan chay profétic historia mana pantaspa Alpha y Omega firmayoc kasqanta sayachinankupaq.

Historia millerita qallarín Apocalipsis chunka kaqpi angelpa rimayninwan, hinaspan kikin rimayninwan tukukun. Septiembre 11, 2001 qallarín Apocalipsis chunka pusaqniyuq kaqpa ñawpaq rimayninwan, hinaspan Apocalipsis chunka pusaqniyuq kaqpa iskay ñiqin rimayninwan tukukun. Habacuc iskay kaq capítulo qallarín ricchakuqkunapa rimayninwan, hinaspan Jeremíaspa ricchakuqninpa rimayninwan tukukun. Ñawpaq ay qallarín Mohammedwan, hinaspan Mohammed IIwan tukukun. Iskay ñiqin ay qallarín Islampa tawa angelkunapa kachariyninwan, hinaspan Islampa hark'asqa kayninwan tukukun.

Qhipa para kasqan tamyaypa metodologianqa Isaiaspa "siq'i patapi siq'i" nisqan metodologianmi, chaymanta qipaman apasqa siq'ikuna, qhipa para kasqan tamyaypa willakuyninta reqsispa sayachinankupaq huñusqakunaqa, mana pantayllapa Alpha y Omegaq unanchayninta apamunku. Apocalipsis libroq isqun ñiqin capítulonpi kaq ñawpaq ayqeyqa, Mohammedwan qallarín, Mohammed IIwanñataq tukukun. Chay pachaqa iskay rikchaq maqanakuykunaman rakisqam karqan: ñawpaq kaqqa Roma contra mana allinchasqa waqlli maqanakuykuna, Abubakarwan chiqapta qallarísqa; chaymanta qhipaman pachak pichqa chunka wata, Islamq ñawpaq allinchasqa maqanakuyñin hunt'asqa kasqan pacha.

Pachak phichqa chunka watakunaqa "phichqa killakuna" nisqa pacha willakuywanmi rikuchisqa kachkan. Iskay kaq ayparisqa llakiypas huk pacha willakuytaqmi kapun, chayqa kimsa pachak isqun chunka hukniyuq wata, chunka phichqa p'unchawwan. Chayrayku, ñawpaq kaq hinaspa iskay kaq ayparisqa llakiykunaq willakuy-nisqa imayna sayasqanqa tukukuyninta qallariyninwan reqsichisqanrayku, chaypiqa t'aqaymi kachkan sellasqa kaymanta, hinaspa huk sut'i pacha unaymanta. Sellasqa kay ruwayqa ñawpaq kaq ayparisqa llakiypa historianta qallariyninpi rikuchisqam, hinaspa iskay kaq ayparisqa llakiypa tukukuyninpi rikuchisqam.

Kay qhatiqninpas qatiqkun, tawa kaq versículopi sellasqa kasqanmanta qhipaman, ñawpaq ay kaqpi, "pichqa killakuna" kachkan (pachak phichqachunka wata). Chay pichqa killakuna iskay kuti sut'ichasqa kachkan: huk kuti pichqa kaq versículopi, hinaspa wak kuti chunka kaq versículopi. Iskay kaq ay kaqpi, agosto 11, 1840-manta octubre 22, 1844-kama sellay ruwanapa ñawpaqninpi ñawirisqaqa "hora, p'unchaw, killa, wata" nisqa profecía kachkan (kimsa pachak isqun chunka hukniyuq wata hinaspa chunka phichqa p'unchaw), chunka phichqa kaq versículomanta. Huñusqa, huk sapa mana p'akisqa siq'ipi, pichqa kaq hinaspa suqta kaq trompetakuna qallarínankumanta tukukuyninkama sellay ruwanapa rikch'ayninwan qhawachisqa kanku.

Iskay siq'ikuna hina, “siq'i patapi siq'i” nisqa hinam churakuspa, qallariyta tukukuyninta riqsichinku, ñawpaq Mohammedwan, iskay kaq Mohammedwanpas señalisqa. “Siq'i patapi siq'i” nisqa hina, sapa siq'ipi iskay sapaq pacha rak'iykunatam riqsichinku; chayqa ruwakun sapa siq'i huk pacha-profecía nisqayuq kasqanrayku. Ñawpaq ñak'ariypa historiapiqa, Islamqa Romata “nanachiy” kanan karqa; iskay kaq ñak'ariypiñataq, Romata “wañuchiy” kanan karqa. Ñawpaq ñak'ariyqa tuksinakunawan, espadakunawan, flechakunawan maqanakuy karqa; iskay kaq ñak'ariytaqmi pólvora-ta sat'iq armakuna hina yaykuchirqa.

“VERSÍCULO 10. Hinaspa escorpionkunapa chupanman rikch'akuq chupayuq karqanku, chay chupankupitay k'iriqukunas karqanku; hinaspa atiyñinkuqa runakunata pichqa killakunakamam nanachinankupaqmi karqa. 11. Hinaspa paykunapaqqa huk reymi karqa, ukhu mana tukukuq t'uqupa angelnin, paypa sutin hebreo simipiqa Abadón nisqam, griego simipitay sutinqa Apoliónmi karqa.”

“Kunan kama, Keithqa ñawpaq pichqa trompetakuna waqyasqankumanta rikch'achiykunata qowarqanchik. Ichaqa kunanqa paymanta rakispa ripusun, hinaspa kaypi willakusqa musuq rasgopa mañakusqanman ñawpaqman purisun; chayqa, profetik p'unchay tiempokuna.”

“Paypa atiyku karqa runakunata pichqa killa nanachinankupaq.—1. Kay tapuy hatarin: ¿ima runakunataq pichqa killa nanachinankupaq karqa?—Mana iskayrayaypa, chay kikillan runakunatan qhepanpi wañuchinankupaq karqa (qhawariy versículo 15); ‘runakunaq kimsa rakiymanta huknin rakita,’ icha Roman imperioq kimsa rakiyuqmanta huk rakita,—griego rakiyta.”

“2. ¿Hayk'aqmi ñak'arichiy ruwanakuta qallariytanku karqan? Chunka hukniyuq versículom tapuyta kutichin.

“(1) ‘Paykunapaq huk rey karkan.’ Mahoma wañusqanmanta pacha chunka kimsaqniyuq pachak watapa tukukuyninman qayllakama, mahometa runakuna askha t'aqakuna ruwasqa kasqanku imaymana umallikunapa kamachikuyninkupi, mana ima llapa paykunaman mast'arikuq hatun sivil gobiernotawan. Chunka kimsaqniyuq pachak watapa tukukuyninman qayllapi, Othman huk gobiernota sayarichirqa; chayqa chaymantapacha Ottoman gobiernom nisqa, utaq imperio nisqa reqsisqa karqan, mayqinchus wiñarisa llapa hatun mahometa ayllukunaman mast'arikurqa, paykunata huk hatun monarquíaman huñuspa.”

“(2) Reypa kasqanta. ‘Ukumana t'uqupa angelnin kasqanrayku.’ Angelqa willakuqta, yanapaqta, allin otaq mana allin kasqanta qhawachin, mana sapa kuti espiritu kayllatachu. ‘Ukumana t'uqupa angelnin,’ icha chaymanta hamuq religionpa, kicharisqa kasqanpi, umalliq yanapaqnin. Chay religionqa mahometanision, sultantaq chaypa umalliq yanapaqninmi. ‘Sultan, icha hatun Señor nisqa, imaynam chaywan sutichasqa kanman, payqa Hatun Califa hinallataqmi, icha kuraq sacerdotepas, paypa runa kayninpi huñuspa aswan hatun espiritual dignidadta, hinallataq aswan hatun secular autoridadtapas.’—World As It Is, p.361.”

“(3) Sutin. Hebreo simipi, ‘Abadón,’ chinkachiq; griego simipi, ‘Apollyon,’ tukuchiq, utaq chinkachiq. Iskay sutin kasqanrayku iskay simikunapi, sutinmanta aswanqa chay atiyniyoqpa kayninmi rikuchisqa kananpaq yuyasqa kasqan sut'inmi. Chayna kaptinqa, iskaynin

simikunapipas nisqa hina, payqa huk chinkachiqmi. Chay hinam maypachapas Otomano kamachiypa kaynin karqa.”

“Chayriqaqmi Othmanqa griego imperioman ñawpaq kutita maqanakuspa yaykurqan?—Gibbonpa nisqanman hina, Decline and Fall, etc., ‘Othmanqa Nicomedia suyuman ñawpaq kutita yaykurqan 27 p’unchay julio killapi, 1299 watapi.”

“Wakin qillqaqkuna yupaychayninkunaqa chay pachaqa Otomano imperiopa sayariyninmanta qallariytam yuyarqanku; ichaqa kayqa sut’inmi pantasqa; paykunaqa manam huk reyllankutaqa hapiqchu kanan karqa, aswanpas pichqa killata runakunata ñak’arichinankupaqmi kanan karqa. Ichaqa chay ñak’arichiypa pachanqa manam qallariyta atinchu ñak’arichikunapa ñawpaq kaq maqanakuyñinmanta ñawpaqta; chaymi, hawapi nisqa hina, julio 27, 1299 karqa.

“Kay qatiq qhepaman rurasqa yupaychayqa, kay qallariy t’aqapi sayasqa, J. Litch-pa 1838 watapi qillqasqan hinaspa rikhurichisqan huk rurapi, Christ’s Second Coming, etc., sutiyoqpi, rurasqa karqan.

“‘Hinaspan qari runakunata pichqa killakuna nanachinankupaq karqan.’ Kaykama paykunapa kamachikuynin chayarqan: sapa kuti maqanakuywan ñak’arichiyllapaqmi karqan, ichaqa mana políticamente wañuchinankupaqchu. ‘Pichqa killakuna,’ killa sapa kimsachunka p’unchayniyuq kasqanrayku, pachak pichqachunka p’unchaykunata qunchik; chay p’unchaykunataq simbólico kasqanrayku, pachak pichqachunka watakunatam niyku. Qallarispa 27 julio killapi, 1299 watapi, chay pachak pichqachunka watakuna 1449 watakama chayan. Chay llaqa pacha ukhupi Turkokunaqa Griego imperiowan mana sayk’usaypaq hina maqanakuyllapim karqanku, ichaqa manaraq atipayta atirqankuchu. Hapinakuspanku, Griegokunapa wakin suyunkunata charirqanku hinaspa waqaycharqanku, ichaqa Constantinopla llaqtapiqa Griegokunapa sapallankupi sayasqa kayninraqmi waqaychasqa karqan. Ichaqa 1449 watapi, pachak pichqachunka watakuna tukukuyninpi, huk tikray hamurqan; chaypa historiantaqa qatiq trompetapi tarinkichik.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 505–507.

Uriah Smithqa Josiah Litchpa yupaychasqanta willachkan pachak pisqa chunka watakunamanta; chay tukukuptinqa qallarina hina rikuchin qhipa Trompetapi kinsa pachak isqun chunka hukniyuq wata, chunka phisqa p’unchay profeciapaq. Kay iskay t’inkisqa tiempo profeciakunamanta Litchpa willakusqanwan tupachispa, Hermana Whiteqa qillqarqan:

“1840 watapi juk prophesiap huk musuq hunt’asqa junt’akuyqa achka runakunapa yuyayninkuta kuyuchirqan. Iskay wata ñawpaqmanmi, Josiah Litch, iskay kaq hamuqta willakuspa predicasqakunamanta huk ñawpaq ministro, Apocalipsis 9 nisqamanta huk qhawariyta rikhurichirqan, Imperio Otomanopa urmakuyinanta willakuspa. Paypa yupaychayninman hina, kay atiyqa urmachisqa kanan karqa... 1840 wata agosto killapa 11 p’unchayninpi, maypachachus Constantinopla llaqtapi Otomanokunaq atiyynin p’akirichisqa kayta suyasunman chay p’unchaypi. Hinaspa kaytaqa, ñoqaqa iñini, chayna kasqanta tariykusunchik.”

“Chay nirqan pacha junt’asqapi, Turquía llaqtaqa, kachaqninkunawan, Europapi huñusqa hatun atiyniyuq nacionkunapa amachayninta chaskirqan, chayhinataq cristiano nacionkunapa

kamachiynin uraman churakusqa karqan. Chay ruwayqa sut'ita willasqa qelqasqaman hinallataq hunt'arqan. Chayta yachaspaqa, achka runakunaqa Millerpa hinallataq paywan kуска kaqkunapa chaskisqa profecia hamut'anapa kamachiykuna allin kasqanmanta yuyaychakuspa chiqapchasqa karqanku, hinallataq advento kuyuyqa musphay hatun kallpachakuyta chaskirqan. Yachayniyuq hinallataq reqsisqa kasqankuwan runakunaqa Millerwan huñunakuspa, iskaynintaq, yachachispa chay rikuykuna willakuyta hinallataq qelqapi llusichispa, 1840 watamanta 1844 watakama llamk'ayqa utqaylla mast'arirqan." The Great Controversy, 334, 335.

Ñawpaq kaq llakikuywan iskay kaq llakikuypas iskay t'inkisqa pacha willakuykunawanmi huñunakusqa kanku. Ñawpaq kaq llakikuyqa sellakusqamanta huk rikuchiyanmi qallarín, iskay kaq llakikuytaq 1840 watapi agosto killapa chunka hukniyuq p'unchawmanta 1844 watapi octubre killapa iskay chunka iskayniyuq p'unchawpi qanchis kaq pututu waqyasqa kanankama ñawpaq willakuywanmi tukukun, chaypas sellakusqamanta huk rikuchiy kashan. Qallariyninpas tukukuyninpas Alpha Omegaq unachayninta apanku, imaraykuchus, imaynachus chay historiapi Cristo huk semanapaq rimanakuyta takyachirqan hina, chay pacha iskay rak'ipi rakisqam kashan. Ñawpaq pachaqa ñawpaq Mohammedwanmi qallarín, iskay kaq Mohammedwanmi tukukun. Iskay kaq pachaqa "Diospa ñawpaqenpi kaq qurik altarpa tawa waqrakunamanta huk voz" nisqawanmi qallarín, hinaspa Cristopa "voz"ninwanmi tukukun, paymi juran "wiñaypaq wiñaypaq kawsajpa sutimpi, hanaq pachata, chaypi kaqkunatawan, kay pachata, chaypi kaqkunatawan, lamar qochata, chaypi kaqkunatawan kamaqpa sutimpi, manañam pacha kanqachu" nispá.

Kay yachakuyta qatinqin qillqapiqhubpas richk'arichisunchik.

"Mayqin tapukuytapas Satanás yuyaypi sayarichiyta atinqa, Diospa llaqtanpa ñawpaq puriyninkuna hatun historiantaqa iskayrayayman churaypaq, chayqa satanik ancha hatun kamachiqninman kusichin, hinaspa Diospaq pantasqa hucha kan. Kay pachaman Señorpa utqay hamuynin atiywan, hatun k'anchaywanpas hamunanmanta willakuyqa cheqaqmi, hinaspa 1840 watapi askha simikuna chay willakuynin willakuypi oqarisqa karqan." Manuscript Releases, volumen 9, 134.